

UNIVERZITA KARLOVA
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra informačních technologií a technické výchovy

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení autora: **Bc. Jakub PIVEC**

Studijní program: **N7504 učitelství pro střední školy**

Studijní obor: **7504T276 Učitelství VVP pro ZŠ a SŠ
Informační a komunikační technologie**

Název tématu práce v českém jazyce: **Způsoby využití ICT v přípravě žáků do školy**

Rok odevzdání: **2017**

Jméno a tituly vedoucího práce: **doc. RNDr. Miroslava Černochová, CSc.**

Pracoviště: **KITTV, PedF UK**

I. Základní náležitosti listinné podoby práce:

Diplomová práce Bc. Pivce splňuje všechny formální požadavky kladené na diplomovou práci. Je zpracována v rozsahu 101 normostran (bez příloh). Obsahuje abstrakt a 8 klíčových slov v českém i anglickém jazyce. Do práce jsou vložena všechna požadovaná prohlášení. Součástí diplomové práce je 5 příloh, Seznam obrázků, Seznam tabulek a Seznam grafů. Do textu je zařazeno 5 obrázků, 2 tabulky a 27 grafů.

Seznam použitých informačních zdrojů je zpracován podle platných norem. Obsahuje 58 citací použitých zdrojů, z toho 37 cizojazyčných. Zdroje, které diplomant ke zpracování diplomového úkolu použil, dokazují, že se diplomant v problematice diplomového úkolu velmi dobře orientuje; diplomová práce odráží znalost relevantních pramenů a literatury.

II. Obsah a odborná úroveň práce:

Obsahové zaměření diplomového projektu se týká možností využití digitálních technologií v přípravě žáků SŠ do školy. Diplomová práce je rozdělena do 8 kapitol. V Kapitole 1 diplomant vymezuje výzkumný problém, cíle a metody použité ke splnění cílů. Cílem práce je zmapovat a vyhodnotit způsoby využití a úlohu ICT v přípravě a učení žáků do školy. Hlavní výzkumný cíl je následně rozpracován do 5 dílčích výzkumných cílů DVC1 až DVC5.

Úroveň jazykového projevu: pravopisná a stylistická úroveň odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci, terminologie je korektní a jednotná.

TEORETICKÁ ČÁST

V teoretické části (Kapitola 3, v rozsahu 25 stran - s. 13-38) se diplomant zaměřil na sumarizaci poznatků o tom, jak mladá generace používá a k čemu používá ICT pro potřeby učení mimo školu a jakým aktivitám s ICT se věnují. Vymezuje koncept přípravy žáků do školy a domácích úkolů a charakterizuje činnosti, které jsou typické pro učení a přípravu

žáka do školy. Zjištění diplomant opírá o zdroje tuzemských autorů a o výsledky zahraničních výzkumů. V kapitole 3.4 jsou zmíněny některé příklady využití ICT v učení žáků. Protože ve výzkumné části je provedeno šetření mezi žáky a jejich učiteli, bylo zapotřebí zabývat se v teoretické části (viz Kapitola 3.6) rovněž otázkou, jak vymezují stávající platné kurikulární dokumenty funkci ICT a do jaké míry věnují pozornost rozvoji dovedností žáků (popř. kompetencí) využívat ICT pro potřeby svého učení. V Kapitole 3.7 jsou shrnuta některá zjištění z výzkumů podobného zaměření zabývajících se otázkou využívání ICT v přípravě žáků do školy (v letech 2005 až 2016 v ČR, USA, zemích OECD, UK, Hong Kong, Chile) a to nejen z hlediska technologických podmínek pro přípravu žáků do školy, ale i z hlediska činností s ICT, které při řešení domácích úkolů a učení do školy žáci provádějí.

VÝZKUMNÁ ČÁST

V empirické části (Kapitoly 4 a 5, v rozsahu 54 stran - s. 39-93) představuje diplomant výzkumná šetření realizovaná mezi N=60 žáky kvinty osmiletého gymnázia a jejich N=21 učiteli ve školním roce 2016/17. Výzkumná šetření byla navržena tak, aby různými kvantitativními a kvalitativními metodami byla získána data nejen od žáků, ale i jejich učitelů s cílem komplexněji zachytit to, jak žáci ve věku 14-16 let používají ICT pro potřeby svého studia na gymnáziu, popř. k dalším vzdělávacím aktivitám. Diplomant se na výzkumná šetření pečlivě připravil, provedl je se souhlasem vedení školy a za podpory učitelů školy a se souhlasem rodičů žáků, kteří se účastnili výzkumu.

Diplomant navrhl, uspořádal a vyhodnotil:

- a) **dotazníkové šetření mezi žáky** jedné školy (N=60, Příloha 1, Příloha 2). Výsledky šetření jsou zpracovány v Kapitole 4.2 a představeny názorně graficky (Graf 1 – 18). Šetření ukazuje, k jakým činnostem ICT žáci používají pro potřeby svého učení (Graf 13), jaké digitální učební pomůcky používají chlapci a jaké děvčata (Graf 15, Graf 16), jaké činnosti s ICT při učení provádějí chlapci a jaké děvčata (Graf 17, Graf 18).
- b) **dotazníkové šetření mezi učiteli žáků** (N=21, Příloha 3), kteří vyučují na škole různé vyučovací předměty. Výsledky šetření jsou zpracovány v Kapitole 4.3 a představeny názorně graficky (Graf 19 – 27). Šetření ukazuje na to, jakým způsobem (Graf 25), jak často (Graf 24) a v jakých případech (Graf 23) učitelé vyžadují po svých žácích, aby využívali ICT ke studiu jejich předmětů, s jakými problémy se učitelé potýkají, aby mohli používat ICT ve výuce svých předmětů.
- c) **focus group a polostrukturované rozhovory se žáky** (N=8, Příloha 4, Příloha 5). Výsledky tohoto šetření jsou zpracovány velice pečlivě. Diplomant při zpracování dat použil metodu otevřeného kódování s použitím SW Atlas.ti. V této části prokázal, že umí nejen data analyzovat, ale také o nich přemýšlet v kontextech zadání diplomového projektu. Výsledky zpracoval tak, aby bylo možné zjistit, jak žáci využívají ICT ve svém učení pro potřebu plnění školních povinností, jakou roli hrají v jejich učení prezentační aplikace a Internet, s jakými digitálními technologiemi žáci pracují, zda učitelé požadují po žácích práci s ICT v domácí přípravě, zda učitelé ukazují žákům, jak ICT k učení využívat, zda se rodiče žáků zajímají o to, zda jejich děti ICT v přípravě do školy používají, jak si žáci s ICT vzájemně pomáhají v domácí přípravě do školy, aj. U skupiny osmi žáků vybraných pro focus group a polostrukturované rozhovory se diplomant snažil představit různé přístupy žáků k tomu, jakým způsobem využívají ke svému učení ICT (Kapitola 4.5).

Získané výsledky a závěry diplomant podrobně představil v Kapitole 5.

III. Výsledky a přínos práce

Zvolený postup řešení diplomového projektu a obsah diplomové práce plně koresponduje s jejím zadáním.

Všechny vytyčené cíle práce DVC1, DVC2, DVC3, DVC4 a DVC5 byly splněny.

Přínos práce spatřuji v tom, že diplomant s využitím kombinace různých metod získal data, jejichž důkladnou a pečlivou analýzou mohl představit ucelený obraz o tom, jak 15-16-letí žáci využívají ICT pro potřeby svého učení, a upozornit na to, jak nedostatečně střední škola žáky připravuje na smysluplné využití technologií při učení a přípravě do školy, a tím i na přístup k celoživotnímu učení. Diplomant svým výzkumným šetřením upozornil na velice důležité problémy:

- Učitelé zatím obecně nevyužívají dostatečně potenciál ICT k edukační činnosti svých žáků, nevedou je systematicky k dovednostem využívání ICT v učení, a tak každý žák hledá svou vlastní cestu, jak se s ICT učit.
- V přípravě do školy a v učení žáci nevyužívají dostatečně dovednosti a znalosti, které získali ve výuce ICT předmětu.

Výsledky diplomové práce jsou původní.

IV. Zpracování

Práce s informačními zdroji

Diplomant prokázal, že umí pracovat s informačními zdroji. V textu odkazuje na všechny zdroje uvedené v seznamu použitých informačních zdrojů.

Formální stránka zpracování diplomové práce

Diplomová práce je uspořádána a strukturována logicky, přehledně, ze stylistického a jazykového hlediska je zpracována srozumitelně. Po formální stránce včetně grafického řešení splňuje všechny parametry kladené na diplomovou práci.

Všechny výsledky získané v experimentální výzkumné části jsou zpracovány velice přehledně, pečlivě a interpretovány v souladu s podmínkami pro uspořádání výzkumných šetření.

Použité metody

Vysoce oceňuji použití metody s využitím aplikace Atlas.ti pro zpracování zvukových záznamů získaných ve focus groups. Diplomant velice trpělivě data pro aplikaci připravil a analyzoval. Při realizaci výzkumných šetření a zpracování získaných výsledků diplomant dodržel etické zásady. Diplomant prokázal, že umí připravit a zorganizovat výzkumná šetření a získaná data pečlivě zpracovat, zanalyzovat a vyhodnotit v kontextech podmínek školního vzdělávání a zkoumané problematiky.

V. Případné otázky pro obhajobu a náměty do diskuze:

Představte si, že byste měl svůj výzkumný úkol zopakovat (s podstatně větším vzorkem žáků). Jak byste svůj výzkum připravil, jaké metody byste použil po zkušenostech, které jste získal při řešení diplomového úkolu?

VI. Celková úroveň práce:

Práci doporučuji uznat jako práci diplomovou.

V Praze dne: 14. srpna 2017

.....

podpis